

## HIMNE DE L'EPIFANIA

(CATHEM. XII)

TRADUCCIÓ DE PRUDENCI

Tots quants a Crist anar voleu  
alçau la vista cap a dalt;  
serà llegut que hi destrieu  
d'eterna glòria la senyal.

L'estel, qui deixa el sol vençut  
per la puresa del brill seu,  
diu que a les terres és vingut  
en carn humana tot un Déu.

No fa tal astre per la nit  
cort a la lluna variant,  
mes tot el cel ha presidit  
el curs dels dies il·lustrant.

Si els globes àrtics, en el pol  
girant, no's volen pondre mai,  
no obstant de núvols per l'estol  
sovint s'oculten a l'espai.

Aqueix estel és més segur:  
ell no's pon mai ni's sumergeix,  
ni mai darrera un nimbe obscur  
sa pura flama s'encobreix.

Fugi el cometa nunci trist;  
i tot estel qui amb la faror  
de Sírius crema, ja de Crist  
caiga vençut per l'esplendor!

Al fons de Pèrsia allà on té  
el sol ixent l'august portal,  
perits astròlegs han vist bé  
el nou estel, penó reial.

Tantost brillà meravellós  
els demés astres enfosquí:  
ni l'estel d'aua tan formós  
amb ell gosava competir.

I els Sabis deien: «Qui és aqueix  
Rei sobre els astres imperant,  
que així el proclama el cel mateix  
i el serveix l'èter tremolant?»

Damunt l'estatge de l'Infant  
s'és aturat l'estel per fi  
i el raig submís tot abaixant,  
els assenyala el cap diví.

«Quelcom esplèndid i diví  
hem vist en l'astre d'Israel,  
sublim, excels i sense fi,  
més vell que el caos i que el cel».

L'han vist els Reis, i un triple dó  
traient de pompa oriental,  
postrats, ofrenen al Nadó  
encens i mirra i or reial.

«De tots els pobles el Rei és,  
Rei dels Hebreus anunciat  
qui al pare Abram ja fou promès  
i a sa fidel posteritat.»

Ah! reconeix el signe extern  
del teu poder i honor diví,  
Infant, al qual el Pare etern  
ha senyalat triple destí.

«Car el gran pare dels creients,  
immolador del fill volgut,  
ja conegué sos descendents  
com els estels en multitud...»

Que ets Rei declara l'or costós,  
l'encens fragant et mostra Déu,  
i de la mirra el gra amargós  
prediu la tomba pel cos teu.

«La flor ja munta de David  
que de Jessé la rel brostà,  
ja es torna ceptre el tany florit  
qui l'univers dominarà.»

Car dins sepulcre permetrà  
que son cos posin el Déu fort,  
i del mateix resurgirà  
rompent els vincles de la mort.

Diuen; i enllà, mirant al cel,  
els Reis segueixen amb frissor  
vers on l'estel amb solc fidel  
camí senyava de claror...

O breu Bethlem, prou ets major  
que les grans urbs, essent-te dat  
que en tu nasqués el Salvador  
per obra cèlica encarnat!

Tu l'Hereu únic has nodrit  
qui és Fill del Pare sobirà,  
ver home fet de l'Esperit  
diví, ver Déu en cos humà.

Per testimonis al futur  
els sants profetes l'han signat,  
i el Pare ordena que home obscur  
emprengui i fundi son regnat.

Son regne inclou tot lo existent:  
l'espai, la mar, la terra, el món,  
des de llevant fins a ponent,  
del cel empir fins al pregon.

Sent alarmat el rei crudel  
que un Rei de reis ara és eixit,  
qui ha de regir tot Israel  
tenint el soli de David...

Foll a l'anunci, exclama ell:  
«Ve el successor, seré expulsat...  
Sicari, ves, pren el coltell;  
tot bres en sang sia regat!»

«Tot infant mascle ha de morir;  
tot pit registra alletadô;  
damunt sa mare has de tenyir  
l'espasa en sang de l'infantó.»

Cada partera de Bethlem  
m'és sospitosa d'un engany:  
que ocult sustregui no deixem  
cap infant mascle per mon dany.»

Doncs els botxins amb vil ferum  
empunyen l'arma, traspasant  
cossets ha poc donats a llum  
i vides noves arrancant.

Apenes troba el matador,  
pels menuts membres delicats,  
lloc on ferir-los, i és major  
l'arma que el coll dels degollats.

Oh l'espectacle barbre aquell!...  
Algun capet, contra els esculls  
tirat, escampa el blanc cervell  
i per son trenc vomita els ulls...

O palpitant qualche nadó,  
precipitat dins un gore ple,  
allà amb estreta opressió  
singlota en l'aigua el breu halè.

Oh flors dels màrtirs que el tirà,  
ja de vostra auba en els moments,  
per odi a Crist exterminà,  
com sega el torb roses naixents!

Primeres víctimes del Fill,  
remat d'anyells tendre i suau,  
sots l'ara excelsa amb joc senzill  
palma i corones agitau...

I aquell tot just fou l'escollit  
de Déu mateix a son servei,  
per entregar-li en pedra escrit  
el sant Decàleg de la Llei.

De què aprofita horror tan fort?  
què en treu Herodes del seu crim?  
Unic, enmig de tanta mort,  
escapa il·lès l'Infant sublim.

No serà Crist reconegut  
en tal varó qui nunci en fou?  
Moisès, l'egipci havent retut,  
tot Israel tragué del jou.

Entre el fluir de tanta sang  
igualmente tendra, sols el fruit  
de Verge en flor burla l'alfang  
qui en tantes mares feia buit.

Així a nosaltres, subjugats  
del greu error, nostre Duc fort  
vençut l'infern, ens ha salvats  
de les tenebres de la mort.

Així Moisès llibertador  
dels seus, el Crist prefigurant,  
s'era sustret a Faraó,  
ses ordres bàrbares burlant.

Moisès son poble conduí  
per el Mar Roig a salvament  
i amb aigua dolça el proveí,  
com el guià amb columna ardent.

Vigent estava llei crudel,  
la qual tenia prohibit  
que entre les mares d'Israel  
cap infant mascle fos nodrit.

Ell, mentres l'host seva lluità,  
braços oberts, orant arreu,  
l'host d'Amalec arruïnà  
ja com en signe de la Creu.

Una comare diligent,  
pia i rebel·la a Faraó,  
per un destí sobreminent  
servà amagat aquell nadó.

El nou Jesús, més *Salvador*  
que Josué, en penós camí  
dóna a sos pobles, vencedor,  
les heretats que'ls oferí.

Ell, com l'antic fill de Navé,  
de dins el llit del riu Jordà  
les dotze pedres ne tragué  
dels dotze Apòstols que exalçà.

Fins la niçaga decadent  
qui, dada a un rite criminal,  
solia coure al forn ardent  
la fera idola de Baal,

Doncs els treis Reis tenen raó  
que de Judà l'Hereu han vist,  
essent que els proms d'eixa avior  
foren figures ja de Crist.

desdenya ja en honor del Just  
els déus fumats de l'avior,  
fets de metall, de pedra o fust,  
per mans i amb eines d'esculptor.

Ell és l'Hereu dels qui en la gent  
del vell Jacob han governat,  
Rei de l'Església permanent,  
del temple nou i del passat.

Gaudiu, oh gents, quantes n'hi ha!  
hebreus, romans i grecs arreu...  
egipci, traci, escit, persà...  
tots a un sol Rei ja pertanyeu.

Nets d'Efraim li fan tribut  
com Manassés casal fidel,  
i en tota tribu l'han rebut  
fills d'aquells dotze d'Israel.

Al vostre Rei lloau-lo junts,  
tots, en ventura o en dissort,  
sans i malalts, vius i difunts:  
ja estant amb Ell ningú és mort!